

Вдруге жінка, вдруге Юля... Свириденко очолила уряд України

Закінчення.
Початок на 1 стор.

Голосування та нові завдання уряду

Голосування за призначення Свириденко показало підтримку з боку фракції "Слуга народу" (201 голос), груп "Довіра" (15), "Платформа за життя та мир" (15), "Відновлення України" (10), "За майбутнє" (12) та одного голосу від "Голосу". Фракції "Європейська солідарність" та "Батьківщина" не підтримали кандидатуру.

Президент Зеленський, який запропонував Свириденко на посаду, доручив новому уряду зосередитися на зміцненні економіки, розширенні програм підтримки українців і народжувані виробництва зброї. Сама Прем'єр-міністерка наголосила на необхідності дерегуляції, скорочення бюрократії та захисту підприємництва для забезпечення стійкості країни під час війни.

Отже, новий склад Кабміну, який подала Юлія Свириденко, затверджений парламентом:

- Михайло Федоров - перший віцепрем'єр-міністр, міністр цифрової трансформації;

- Тарас Качка - віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції;

- Герман Галущенко - міністр юстиції;

- Світлана Гринчук - міністерка енергетики;

- Олексій Соболев - міністр економіки, довілля та сільського господарства;

- Денис Улютин - міністр соціальної політики та єдності.

Свої посади зберігають:

- Олексій Кулеба - віцепрем'єр-міністр з відновлення, міністр розвитку громад і територій;

- Ігор Клименко - міністр внутрішніх справ;

- Оксен Лісовий - міністр освіти і науки;

- Віктор Ляшко - міністр охорони здоров'я;

- Наталія Калмикова - міністерка у справах ветеранів;

- Сергій Марченко - міністр фінансів;

- Матвій Бідний - міністр молоді та спорту.

За міністрів оборони та закордонних справ проголосували окремо, оскільки кандидатури на них подає Верховній Раді Президент. Зеленський запропонував Дениса Шмигала на посаду міністра оборони та Андрія Сибігу - на посаду міністра закордонних справ.

Уродженець Тернопільщини і далі в уряді

Наш земляк, уродженець міста Зборів, Андрій Сибіга і далі очолює Міністерство закордонних справ. Новопризначений "старий" міністр назвав своє призначення великим викликом і кредитом довіри, який має бути виправданий. Він наголосив, що дипломатія України має бути проактивною, не чекаючи запрошень, а створювати власні формати. Уже діють ініціативи "Україна - Південно-Східна Європа", Люблінського трикутника, "Україна - Н58", "Веймар+".

Міністр повідомив, що затвердив нову структуру МЗС і до кінця року відкриють нові посольства та понад 10 консульств. Триває цифровізація послуг, вводиться автоматизований нотаріат, передбачене розширення доступу до послуг для українців за кордоном. Особливо Сибіга наголошує на пріоритетах: членство в ЄС і НАТО, посилення тиску на агресора, відновлення країни та відповідальність РФ.

Критика та питання до легітимності

Призначення Свириденко спричинило дискусії щодо відповідності процедури Конституції України. Згідно з Конституцією України, пропонувати кандидатуру Прем'єра має право парламентська більшість або ж коаліція.

Журналіст Данило Мокрик наголошує, що роль Президента в таких призначеннях "суто церемоніальна": "Читаю ст. 114 Конституції і там написано, що Верховна Рада призначає Прем'єра за поданням Президен-

та. Але там же одразу зазначено: "Кандидатуру для призначення на посаду Прем'єр-міністра України вносить Президент України за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України". Тобто роль Президента тут - суто церемоніальна. Він сам нікому нічого не пропонує. Пропонує парламент. Вам вже лінки навіть формальний процес пропозиції від своєї ж коаліції організувати?"

Лідер "Європейської солідарності" Петро Порошенко у своєму виступі в ВР вказав на можливі порушення, зокрема через відставку уряду під час воєнного стану, що суперечить статті 10 Конституції. Він також закликав уряд Шмигала прозвітувати про свою роботу, зокрема щодо витрат на телемарафон і підготовку економіки до війни:

"Влада дуже поспішає відправити уряд у відставку. Тому перше запитання: де правова позиція української влади? Бо стаття 10 чітко передбачає: забороняється припиняти повноваження всіх органів державної влади, насамперед Кабінету Міністрів під час воєнного стану. Ви бодай спробували роздумати, що таке "припиняти повноваження"? Для того, щоб уже до наступного уряду не було запитань з боку закону.

Друге запитання: а де коаліція, яка висуває новий уряд? Може, його висуває український народ? Ні. Мобільність? Ні. Це ще одна підстава, коли влада ставить під сумнів закон майбутній склад українського уряду. Легітимність уряду має бути бездоганною.

Ба більше, жоден уряд в історії України не пропрацював такий термін, як уряд, який зараз сидить у цій залі.

І я закликаю уряд прозвітувати!

Про ковідний фонд, про апарати штучної вентиляції легень, про "Велике будівництво".

Цей уряд не підготував країну до війни. І ця відповідальність - не лише на Президента чи його Офісі. Бо, зокрема, вони мали підготувати країну. За три з половиною роки цей уряд не перевів економіку на військові рейки. Він витрачав гроші на марафон, на кешбек, на "Вовину тисячу", на підкуп виборців, замість забезпечення Збройних сил.

Ви позбавляєте Верховну Раду можливості почути звіт. Чесно дати можливість виступити кожному міністру. А вже потім ухвалювати рішення".

Виклики

для нового уряду

Попередній уряд Дениса Шмигала зіткнувся з низкою скандалів, зокрема щодо фортифікацій, витрат на телемарафон та звинувачень у корупції в Міністерстві національної єдності. Новий уряд Свириденко стоїть перед складними завданнями: адаптація економіки до воєнних умов, залучення інвестицій і підтримка бізнесу в умовах скорочення зовнішнього фінансування. Економіст Дмитро Боярчук попереджає, що 2026 рік може стати критичним через брак зовнішніх ресурсів і відсутність чіткої економічної стратегії.

Попри виклики, Свириденко має репутацію компетентної управлінки. Її досвід у Мінекономіки, де вдалося відновити інвестиції Світового банку та підписати угоду про цифрову торгівлю з Великою Британією, дає підстави сподіватися на ефективну роботу. Проте успіх нового уряду залежатиме від здатності реалізувати амбітні цілі в умовах війни та економічної нестабільності.

Гриць СИНІВЕЦЬ

Лікар від Бога

Хочемо засвідчити нашу повагу чудовому спеціалісту, яка знає та любить свою справу, лікарю-неврологу Західного центру лікування ран у м. Тернопіль **Юлії Іллівні КАРПЕНЮК** за уважність, доброзичливість, дбайливість, а найперше - небайдужість та чуйне став-

лення до пацієнтів, турботу, високий професіоналізм, за теплоту та увагу, за добре слово, яке лікує краще будь-яких ліків.

Юлія Іллівна - лікар від Бога, завжди відкрита, добра, вміє підбадьорити.

Окрему подяку складаємо керівнику центру, хірургу Сергію Карпенюку за прекрасний колектив, який під його вмілим керівництвом робить все для того, щоби люди були здоровими.

Ви - професіонали, торкаючись своїм серцем, душею чужої біди, робите її своєю й обов'язково намагаєтесь допомогти усіма вміннями й знаннями.

Від щирого серця бажаємо вам міцного здоров'я, щастя, втілення усіх задумів, натхнення та успіхів у вашій непростій, але такій важливій і шляхетній справі! Шани та любові вам, добробуту, невичерпної енергії, нехай кожен ваш день буде осяяний любов'ю і Божим благословенням.

З найкращими побажаннями -
вдячні пацієнти

«60-ті іменини» Володимира Окрутного

■ У виставковому залі Тернопільського обласного художнього музею представлено виставку комп'ютерної графіки Володимира Окрутного "60-і іменини". Виставка приурочена до Дня державності України та Дня вшанування рівноапостольного князя Володимира.

філософія пам'яті, повага до культури збереження імені.

Екслібриси Окрутного - точні, витончені, щирі. У кожному - частинка внутрішнього голосу Володимира Окрутного, який сьогодні говорить до нас через своє мистецтво.

Ще один розділ виставки - твори із серії "Пісні", в яких автор поєднує візуальне мистецтво з акустичним через використання QR-кодів.

Виставку доповнено творами, які Володимир Окрутний подарував музею. Це 4 живописні полотна на Шевченківську тематику, також твори комп'ютерної графіки 1990-х років та 2 твори, над якими автор працював під час повномасштабного вторгнення: "Герой на вмирають" і "Доброго вечора, ми з України".

Графіка Володимира Окрутного - сповнена сенсів, вимагає вдумливого погляду.

На вернісажі виступили: мистецтвознавці, начальник відділу культури та охорони культурної спадщини департаменту культури та туризму ТОВА Наталія Собкович, директор Тернопільської художньої школи імені Михайла Бойчука Сергій Музика, голова спілки дизайнерів Тернопільщини Юрій Цуприк, заступник голови Тернопільського обласного товариства філателістів Василь Дідух (за його ініціативи відбулося спецпоштове гашення пам'ятного конверту, присвяченого виставці), художник-графік Олег Кіналь, працівник ДАТО, колишній військовослужбовець Ігор Крочак, а також друзі і колеги автора - Тарас Гребеняк, Богдан Федорів, Володимир Росоловський, дружина Володимира - Олена.

Неповторну атмосферу створив хор катедрального собору Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці (УГКЦ), під керівництвом Людмили Тимчак, який виконав духовні піснеспіви. Володимир Окрутний є багатолітнім співаком цього хору.

Виставка діятиме до 17 серпня.

Ольга ВАВРИК,
заступник директора ТОХМ
Фото: Марія Хвостяк

Молилися за всепереможний мир

Закінчення.
Початок на 1 стор.

До 160-річниці від дня народження Андрея Шептицького погасили спеціальну поштову марку

Окремо Предстоятель згадав про постать праведного Митрополита Андрея Шептицького, 160-ту річницю від дня народження якого Церква вшановує цього року.

До речі, того ж дня в Марійському духовному центрі "Зарваниця" відбулося урочисте погашення спеціальної поштової марки, присвячене 160-й річниці від дня народження слуги Божого Андрея Шептицького.

У заході взяли участь: Блаженніший Святослав, Апостольський нунцій в Україні архієпископ Вісвальдас Кульбокас та митропо-

лит Тернопільсько-Зборівський Теодор Мартинюк.

З нагоди ювілею "Козацька пошта" випустила пам'ятний конверт, спеціальну поштову марку та листівку-ікону з надрукованою молитвою Митрополита за Україну. Художнє оформлення виконав тернопільський митець Ігор Зелінко за підтримки мецената, першого заступника голови Тернопільської обласної ради, одного з лідерів Зарваницької ініціативи Володимира Болещука. Тернопільські художники Олег і Наталя Кінали створили ілюстрації до кожного конверта та описали їх.

Загалом виготовлено дев'ять марок, об'єднаних спільною тематикою, що ілюструє різні місця і події з життя Андрея Шептицького.

Координатор заходу, отець Андрій Говера, зазначив: "Сьогодні ми провели перше урочисте погашення марки та конверта. Наступні події заплановані в Теребовлі. Вони приурочені до з'їзду УМХ, який сво-

го часу благословив Шептицький. 29 липня, у день народження Митрополита, відзначення відбудеться у Прилбиках, на його батьківщині, а також у соборі Святого Юра у Львові, де поховані його останки, та в музеї Митрополита Шептицького. Урочистості заплановані також у Бережанах, у Бучачі - у колегіумі отців василіан, де 1 вересня відбудеться відкритий урок про Шептицького, під час якого також буде здійснено погашення марки. Завершиться серія подій у Тернополі, у приміщенні Тернопільсько-Зборівської архієпархії, де встановлено один із перших в Україні постаментів митрополиту".

У неділю із Главою Церкви співслужили єпископи УГКЦ з України та всього світу

Під час проповіді Глава УГКЦ Блаженніший Святослав наголосив, що ця проща, яку ми називаємо загальнонаціональною, є особливим моментом сили, адже ми - разом, єднаємося в молитві та дорозі, якою ми прийшли як паломники до цього святого місця. Щоразу, коли народ об'єднується в прагненні до Бога, він досвідчує свою внутрішню, духовну, непереможну силу, яка дається людині силою і благодаттю Святого Духа. І сьогодні ми відчуваємо, що сильні, бо ми разом.

Відтак Глава Церкви нагадав, що цьогорічна проща є особливою - ювілейною. Її Папа Франциск назвав прощого надії. "Ми прийшли сюди з надією, що те, про що просимо, отримаємо - коли молитимось з вірою й щирим бажанням",

- зазначив він.

Глава УГКЦ зауважив, що цьогорічна проща присвячена трьом ювілеям: 160-річчю від дня народження Андрея Шептицького - "найуспішнішого будівничого Церкви і народу свого часу", 30-й річниці Всеукраїнської прощі до Зарваниці та 25-річчю Марійського собору в Зарваниці, "який золотими банями, мов вогонь із землі до небес, сяє перед очима паломників".

Відтак він подякував Господу за те, що "сьогодні у цьому соборі відкриті ювілейні двері, пройшовши через які, кожен паломник може отримати повний папський відпуст ювілейного року надії. Сьогодні Боже слово, пророк Ілля каже нам: найпевніший шлях до здійснення всіх прагнень і до Бога - через Марію".

Після завершення Богослужіння Глава УГКЦ висловив вдячність усім за участь у прощі.

Митрополит Тернопільсько-Зборівський Теодор Мартинюк подякував Главі УГКЦ від імені матерів і дружин загиблих воїнів, які проходять реабілітацію в Зарваниці, і подарував написану ними картину "Ангел".

Також привітав та подякував за "підтримку українського народу, українських біженців" владіці Штефану Церкору з дієцезії Мюнстера (Німеччина), подарувавши картину від родин загиблих воїнів.

Завершилася проща духовним гімном України "Боже великий, єдиний", освяченням води на чудотворному джерелі та окропленням вірних.

Для тих, хто не зміг прибути на прощу особисто, Живе телебачення здійснювало пряму трансляцію Богослужіння з Зарваниці на своєму YouTube-каналі.

«Пакунок школяра»

■ **Український уряд запустив програму "Пакунок школяра", яка передбачає одноразову виплату 5 тисяч гривень для батьків першокласників, які навчатимуться в очному форматі. Ця допомога не вплине на отримання інших соціальних пільг чи субсидій.**

Виплата призначена для підготовки дітей до школи - придбання канцелярії, одягу чи взуття. Подати заявку на отримання коштів можна через портал "Дія" після зарахування дитини до першого класу. Навчальний заклад передасть дані до Пенсійного фонду, після чого батьки чи опікуни отримають сповіщення про можливість оформлення виплати. Для тих, хто не користується "Дією", передбачена можливість подати заяву безпосередньо до Пенсійного фонду, вказавши рахунок для зарахування коштів. Міністерка соціальної політики Оксана Жолнович наголосила, що витратити гроші можна лише в магазинах із дитячим асортиментом або в їхніх спеціалізованих відділах, зокрема в інтернет-магазинах. Перелік таких закладів планують розширювати.

Програма також охоплює дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Їхні законні представники - наприклад, працівники дитячих будинків

Міністерство освіти і науки України затвердило зміни до правил організації дистанційного навчання в умовах воєнного стану. Нововведення мають забезпечити доступ до якісної освіти дітям незалежно від місця перебування - в Україні, на окупованих територіях чи за кордоном.

Оновлення стосуються наповненості онлайн-класів, роботи шкіл без усіх паралелей, українознавчого компонента для дітей за кордоном і педагогічного патронажу на тимчасово окупованих територіях.

Нові правила набудуть чинності з 1 вересня 2025 року після реєстрації в Мін'юсті. Вони є частиною ініціативи "Школа офлайн".

Дистанційні класи формуватимуться від 20 учнів. У селах, прифронтових і тимчасово

сімейного типу чи прийомних сімей - можуть оформити виплату, якщо дитина постійно проживає в Україні.

Ініціатива викликала дискусії через обмеження для дітей, які навчаються дистанційно. Близько 20% шкіл в Україні працюють онлайн, зокрема в регіонах із високими безпековими ризиками, як-от Харківщина. Критики, зокрема користувачка соцмереж Тетяна Грузинська, зазначають, що програма фактично ігнорує потреби першокласників із таких регіонів. "Дітям у Львові чи Києві потрібна допомога на підготовку до школи, а харківським, які п'ятий рік на дистанційному навчанні, - ні?" - коментує вона.

Окрім "Пакунку школяра", Міністерство освіти і науки України запровадило зміни, які набудуть чинності з 1 вересня 2025 року. Зокрема, діти-переселенці повинні навчатися очно в школах за місцем фактичного проживання. Дистанційне навчання для них буде доступне лише за відсутності вільних місць у місцевих школах або якщо заклади не працюють очно.

Для українських школярів за кордоном передбачено онлайн-навчання з українознавчим компонентом - українська мова, література, історія та географія. Оцінки з інших предметів, які діти вивчають у закордонних школах, зараховуватимуться автоматично, що зменшить навчальне навантаження до 6 годин на тиждень.

Школи з дистанційними класами повинні мати щонайменше 20 учнів у класі та забезпечувати синхронне навчання з використанням цифрових інструментів. Якщо громада не має шкіл, які відповідають цим вимогам, одна школа може бути визначена як основна для дистанційного навчання. Для учнів на тимчасово окупованих територіях передбачено можливість продовження навчання у дистанційних класах, педагогічний патронаж або переведення до шкіл в інших регіонах за рішенням обласних адміністрацій.

Нові правила для дистанційки

во окупованих територіях - мінімум 10, в інших містах - 15. Дистанційне навчання дозволене навіть без повного складу класів за паралелями. Наприклад, у школі є дистанційні 1-6, 8-11 класи, а 7 класу може не бути.

Окремі дистанційні класи передбачені для навчання за українознавчим компонентом для дітей за кордоном.

Педагогічний патронаж дасть змогу навчати дітей на ТОТ індивідуально, навіть якщо школа не має жодного відкритого класу.

Діти в зонах бойових дій можуть продовжити дистанційне навчання у своїй школі без переведення. Пріоритет - очне навчання, якщо в школі є укриття і безпечні умови.

З якого предмета найбільше 200-бальників?

З

агальна явка на основні сесії становить 91% від кількості зареєстрованих учасників - це вищий показник, ніж торік. У Міністерстві освіти наголошують, що така активність демонструє серйозне ставлення випускників до вступної кампанії, навіть попри складні умови воєнного часу. Найбільше 200-бальників наразі з математики - 1163 учасники, з англійської мови 765 та української мови - 658. Усього 2414 вступників отримали 200 балів хоча б з одного предмета. З них 250 набрали максимум із двох предметів, 31 - із трьох, а троє - з чотирьох. Частка тих, хто не подолав поріг з математики, знизилася до 11,7% (торік було 14%). Серед найскладніших вибіркових предметів - фізика (10% не подолали поріг), хімія (6%) та іспанська мова (4,5%). Водночас через невелику кількість учасників цих тестів шкала оцінювання є більш чутливою.

Цього року для проходження НМТ зареєструвалися 317 083 осіб - більше, ніж у 2024-му. З них 236 529 - цьогорічні випускники, решта - ті, хто вступає після перерви у навчанні. Стабільно залишається кількість учасників, які складають тестування за кордоном.

Ті, хто не подолав поріг з певних предметів, зберігають можливість вступити до фахових коледжів та закладів професійної освіти. В уряді наголошують на потребі у кадрах для відновлення країни - механіка, аграрниках, будівельниках, молодшому медперсоналі.

НМТ-2025 триває до 25 липня (включно з додатковими сесіями). Усі, хто з поважних причин не склав тестування під час основних сесій, ще мають шанс пройти його, визначитися з освітнім маршрутом і скористатися бюджетними квотами або грантами на навчання.

62 учасники НМТ-2025 отримали максимальні 200 балів

З

а інформацією Юрія Шайнюка, заступника директора з питань ЗНО та моніторингу якості освіти Тернопільського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, 2 липня 2025 року всі учасники основних сесій Національного мультипредметного тесту отримали свої результати. 62 учасники з Тернопільщини здобули максимальні 200 балів.

Відповідні дані доступні в персональних кабінетах учасників на сайті УЦОЯО. Се-

ред 200-бальників - 56 випускників шкіл і 6 студентів фахових коледжів. Один учасник отримав по 200 балів одразу з трьох предметів, троє - з двох, решта - з одного.

У розрізі предметів максимальні результати розподілилися так: українська мова - 18 осіб; історія України - 7 осіб; математика - 23 особи; англійська мова - 16 осіб; німецька мова - 1 особа; українська література - 2 особи. Це результат наполегливої праці та якісної підготовки.

«Молодь дебатує»

Н

а базі Католицького ліцею святого Василя Великого в Івано-Франківську відбувся національний суперфінал німецько-українського проєкту "Молодь дебатує". Темою заключного раунду стало питання: "Чи варто Європейському Союзу посилити контроль над зовнішньою політикою країн-членів?".

Цьогорічний турнір зібрав 80 учасників з різних куточків України. До фіналу потрапила 20-ка кращих, які представляли свої регіони на всеукраїнському рівні, а до суперфіналу - чотвірка найкращих учнів.

У турнірі зійшлись четверо суперфіналістів - переможці попередніх міжрегіональних та півфінальних етапів 2024/2025 навчального року. Серед них - учень Тернопільської ЗОШ №16 Владислав Галюлько. Він зма-

гався за перемогу з іншими трьома учасниками - школярами з Хмельницького, Вінницького та Києва. І хоча Владиславу не вдалося здобути перемогу, однак участь у суперфіналі - це дуже високий результат.

Німецько-українська ініціатива "Молодь дебатує" реалізується в Україні за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини з 2016 року. Щороку в проєкті беруть участь 80 школярів з 20 регіонів України.

Перемагає той учасник або та учасниця, хто представить в процесі дискусії всі можливі аргументи по темі, використовуючи думки експертів та наукові дослідження. Одне з головних завдань методики - навчити підлітків критичному мисленню та прийняттю зважених рішень.

Якість освітніх послуг у громадах Тернопільщини

Д

нями під час брифінгу у Тернопільській ОВА заступник начальника обласної військової адміністрації Павло Журба та начальниця департаменту освіти і науки Ольга Хома говорили про результати рейтингової оцінки соціально-економічного розвитку громад за напрямком "Освіта" за перше півріччя.

Харчування в школах

Станом на 1 липня 32 громади області повністю використали субвенції з державного бюджету на забезпечення харчуванням учнів початкових класів. Але залишаються громади з низьким рівнем освоєння коштів: Козівська - 41,8%, Коропецька - 62,3%, Кременецька - 62,7%, Бережанська - 62,4%.

Підтримка дітей з особливими освітніми потребами

Повністю використали кошти 14 громад. Найнижчі показники мають: Заводська - 60%, Білецька, Білобожницька, Скориківська, Микулинецька - по 83%.

Впровадження

електронного документообігу

Більшість територіальних громад впровадили електронні журнали в закладах загальної середньої освіти. Водночас низький рівень впровадження зафіксовано у: Купчинецькій - 66%, Золотопотіській - 50%, Почаївській - 10%.

Формування мережі шкіл відповідно до вимог Закону України "Про освіту"

На 100% сформована освітня мережа у таких громадах: Більче-Золотецька, Великобобрівська, Заводська, Коропецька, Почаївська, Скориківська, Чортківська.

Національно-патріотичне виховання

Оцінювалася також частка закладів освіти, де діють гуртки національно-патріотичного спрямування - важливий елемент формування свідомих громадян.

Реалізація проєкту "Нова українська школа"

Аналізується ефективність використання державної субвенції на модернізацію шкільної інфраструктури в межах публічного інвестиційного проєкту.

■ Право

Загинув 19-річний мотоцикліст

18

липня вночі на дорозі між Кременцем та селом Іквта сталася смертельна аварія. 19-річний місцевий житель, керуючи мотоциклом, не впорався з керуванням, з'їхав у кювет і загинув. Про це повідомили в поліції Тернопільської області.

Трагедію виявили вранці, коли місцеві мешканці помітили тіло молодого чоловіка обабіч дороги по-

руч із мотоциклом. На місце події одразу прибула слідчо-оперативна група. Попередньо встановлено, що юнак виїхав за межі проїзної частини, після чого мотоцикл перекинувся. Від отриманих травм водій помер на місці.

Слідчі відкрили кримінальне провадження за ч. 2 ст. 286 КК України - порушення правил дорожнього руху, що спричинило смерть людини.

Фіктивний збір для ЗСУ

Ж

ителя Тернопільської області засудили до 10 років позбавлення волі за шахрайство, пов'язане з виманюванням грошей під виглядом збору на лікування поранених бійців Збройних сил України.

Шахрай, видаючи себе за волонтера, обманом збирав кошти від громадян, обіцяючи спрямувати їх на медичну допомогу військовим. Натомість привласнював отримані гроші. Слідство встановило, що зловмисник діяв умисно, викорис-

товуючи довіру людей до благодійних ініціатив у час війни.

Суд визнав чоловіка винним у шахрайстві в особливо великих розмірах, призначивши покарання у вигляді 10 років ув'язнення. Вирок став прикладом жорсткої реакції правоохоронних органів на зловживання, пов'язані з підтримкою ЗСУ.

Правоохоронці закликають громадян бути обережними та перевіряти інформацію про благодійні збори, щоб уникнути подібних шахрайських схем.

Триває кампанія зі здачі незареєстрованої зброї

Н

а Тернопільщині активно триває кампанія добровільного декларування вогнепальної зброї, її частин та боеприпасів, що перебувають у незаконному обігу. Про це 18 липня 2025 року повідомила пресслужба Головного управління Національної поліції в Тернопільській області.

Правоохоронці наголошують: громадяни, які добровільно здають незареєстровану зброю, звільняють від кримінальної відповідальності.

Більше того, після оформлення необхідних документів вони можуть законно залишити її у своїй власності. Мета кампанії - зменшити кількість нелегальної зброї та підвищити безпеку в регіоні. Для декларування зброї потрібно звернутися до найближчого відділення поліції або зателефонувати на "гарячу лінію" за номером 102. Поліція закликає жителів області скористатися цією можливістю, щоб уникнути правових наслідків за незаконне зберігання.

П'ятирічний хлопчик випав із вікна

■ У ніч на 21 липня 2025 року в Тернополі сталася трагедія: п'ятирічний хлопчик випав із вікна квартири на четвертому поверсі будинку на бульварі Просвіти.

Б

лизько опівночі на лінію 102 надійшло повідомлення про госпіталізацію дитини до обласної клінічної дитячої лікарні з політравмою. За попередніми даними поліції, хлопчик, перебуваючи на підвіконні, сперся на москітну сітку, що призвело до падіння. На момент інциденту батьки були вдома. Сім'я характеризується як благополучна і не перебуває на обліку в соціальних службах. Стан дитини оцінюють як стабільно важкий.

Втратила 60 тисяч гривень

■ У Тернопільському районі 45-річна жінка стала жертвою шахрая, втративши 60 тисяч гривень під час спроби придбати криптовалюту.

З

а словами потерпілої, у месенджері Telegram вона отримала пропозицію від невідомої особи, яка обіцяла вигідно продати цифрову валюту. Спокусившись на низьку ціну, жінка переказала 60 тисяч гривень на вказані банківські картки. Після чого зв'язок із "продавцем" обірвався, а обіцяної криптовалюти вона не отримала.

Поліція розпочала розслідування за фактом шахрайства (ч. 3 ст. 190 КК України). Правоохоронці закликають громадян бути обережними під час онлайн-операцій і перевіряти надійність контрагентів перед переказом коштів.

Через ревності жінка підпалила суперницю

Т

ернопільська обласна прокуратура розпочала кримінальне провадження проти 53-річної жительки Бережан, яка з ревності облила бензином і підпалила 37-річну жінку поблизу лісу в селі Посухів Бережанського району. Інцидент стався вночі 16 липня 2025 року, повідомила пресслужба прокуратури.

За даними слідства, потерпіла отримала термічні опіки 80-90% тіла і, перебуваючи в місцевій лікарні у важкому стані, згодом померла. Прокурори кваліфікували подію як замах на умисне вбивство (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України). Оголошено підозру та обрано запобіжний захід для зловмисниці - тримання під вартою.

Розслідування проводять слідчі Головного управління Нацполіції в Тернопільській області. За інкримінованою статтею жінці загрожує від 10 до 15 років ув'язнення або довічне позбавлення волі.

Для дітей маленьких і великих

Лічилки

Раз, два, три, чотири, п'ять...
Я умію рахувати!
П'ять кімнат і п'ять дверей,
п'ять качок і п'ять курей,
п'ять каструль у бабці Гані,
п'ять шахетин у паркані...
Решта не рахуються...
Чом усі дивуються?!

Раз - грибок і два - грибок,
три - повніський козубок!
А чотири, п'ять і шість -
гість грибочки ці поїсть.
Сім і вісім - білка в лісі,
що гризе щось на горісі.
А як хочеш з'їсти й ти,
порахуй до десяти!

Раз, два, три - рвучкі вітри,
а чотири - гири-гири...
П'ять, шість, сім - тікайте всі!

Вісім - заховайтесь в лісі,
дев'ять, десять - грім у висі.
Тож заляжте під кущами,
і не буде лиха з вами!

А тепер загадка для кмітливих.
Раз, два, три, чотири, п'ять -
в комишах пташата сплять.
Шість, сім, вісім, дев'ять, десять -
п'ятеро качат на плесі
крилоньками плюскотять...
Підкажіть, де інших п'ять?

Ірина ДЕМ'ЯНОВА

Написано серцем

Кульгавий світ,
скалічений грошима

Кульгавий світ,
скалічений грошима,
Де правлять "блат",
корупція, зв'язки,
Де совість залишилась за дверима,
А замість правди чуємо казки.
Спотворили життя задля розваги,
Й розпуста не рахується за гріх,
Лиш де-не-де, заради рівноваги,
Існує щирість, що дрібніша бліх.

І ледь помітно вибилась довіра,
Зігнуло чесність, скорчило любов,
Але та заздрийсть, що лютіша звіра,
Топтала всі чесноти знову й знов.
І лиш надія стримує зневіру,
Від лиха закриваючи груди,
Коли припинимо казатися від жиру,
Ми зможемо стати
справжніми людьми!

Ірина ВАЗЕРЦЕВА

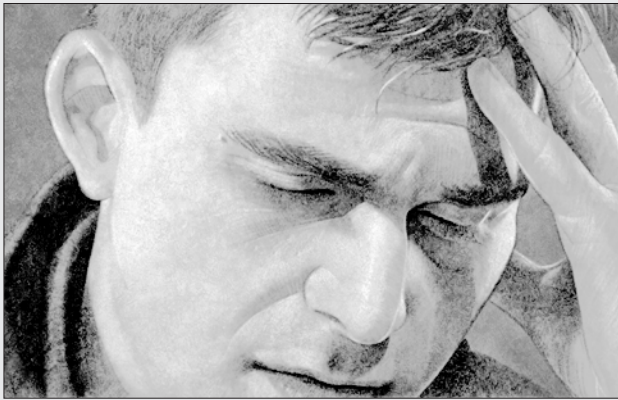
Думайте, тату...

- Коханий, не можу дочекатися зустрічі з тобою!
- Скучаю, сонечко!
- Без твоїх поцілунків я, наче небо без сонця...

Віра читала "есемески" в Петровому телефоні, і кров так стукала їй у скроні, немов хвилі до морського берега під час шторму. Здавалося, що голову від думок зараз розірве на дрібні шматки. А середина, навпаки, ставала порожньою, мов безодня там поселилась. Жінці ніяк не хотілося вірити тому, що бачили її очі...

Віра з Петром були одностельчанами. Вчилися разом у школі. Петро був старшим та п'ять років, тому майже не спілкувалися. І сусідами вони не були. Шляхи їхні не перетиналися. Аж коли йонак відслужив в армії і прийшов до сільського клубу на танці, то помітив карооку красуню. Він її не відпускав увесь вечір, а коли провів додому, то поцілував гаряче в уста. Це був для Віри перший поцілунок. Усю ніч вона не спала, щоким палахкотіли, серце калатало, як дзвін. Дівчина безтямно закохалася у вродливого голубоокого юнака. Всі подруги її заздрили, бо став Петро прийжджати до неї новеньким мотоциклом. Отак вкраде її від сільської роботи, пове-зе кудись в поля чи над річку і цілує, милує аж до забуття. Вірині батьки газдами були, Петрові теж не відставали. Ото на осінь і посватався він до дівчини. "Багач до багача тулять-ся", - казали люди, наче не помічаючи їхнього чистого і ніжного кохання.

Весілля відбувалося на славу - велике та пишне. Триста п'ятдесят гостей було, тиждень гуділи. І стали жити молодята в Петрових батьків у селі та будуватися в місті. Недовго була в невістках Віра, бо грошей вистачало, то й хата виросла, мов на дріжджах. Навесні перебралася в новобудову. Дві дівчинки народилося, мов дві зіроньки ясні, люблені родиною. Жили Петро з Вірою душа в душу, дітей виховували, батьків шанували, до церкви ходили. І було життя їхнє щасливим, бо любов долала всі негаразди. Та жаль тільки, що швидко сплили літа молоді і час стабільності та достатку минув. Петрова організація розпалася, і він залишився без роботи.

Раїса ОБШАРСКА

■ **Марія не могла повірити, що біда знову постукала у її двері. Життя вкотре принесло до оселі неприємний сюрприз, якого вона після пережитого горя аж ніяк не очікувала. Зачинилася в кімнаті та тихо заплакала, аби онуки не чули і не бачили її гіркого розпачу...**

Три роки минуло, як страшна автомобільна троща забрала у неї єдину доньку і найкращого зятя, його прийняла, як рідного. Бог тоді, мабуть, втрутився. Адже того зловісного дня залишили молодята на неї своїх кровинки - п'ятирічну Ганнусю і дворічного Остапчика.

Що прийде лихо, Марія відчувала кілька днів. Якись сні тривожні снилися і покійний чоловік Макар дивився сумними очима і щось шепотів. Те, що хотів їй сказати, не розібрала. Занепокоєння лише посилювалося. Гнала геть погані думки. Але... Від долі, схоже, не втечеш.

Коли серед ночі постукали в двері, Марія аж стрепенулася. На порозі стояли поліцейські, секретарка з сільради, ще якісь невідомі люди. Усі вони дивилися на неї зі співчуттям, а потім ошелешили: - Тримайтесь, Маріє Гнатівно, вашої Галини і зятя Ореста більше немає, розбилися обоє. Смерть була миттєвою, не мучилися...

Похорони Марія майже не пам'ятає. Все було сірим, наче в тумані і страшному сні, від якого неможливо було прокинутися. Лише суцільні біль, сльози, розпач. Але найбільше гнітило те, що ніяк не могла пояснити діткам, чому так довго не повертаються мама і татко.

Остапчик довго плакав. З часом почав чи то заспокоюватися, чи звикати до думки, що поряд біля нього тепер завжди є бабуня і старша сестричка. До улюбленого котика Мурчика сильно прив'язався. Грався, годував тваринку, розмовляв, навіть спав з пухнастиком...

Аж тут, як сніг на голову, несподівано з Греції до них приїхала за стільки часу сваха - Євеліна Михайлівна. Вона на похорони сина не

■ **Коли батьків більше немає поряд, залишається порожнеча, яку не заповнить ніхто і ніщо.**

Ти можеш усміхатися, працювати, будувати плани, але всередині завжди буде місце, яке болить. Місце, де колись було тепло маминих рук і батьківської опора. І скільки б років тобі не було, у хвилини великої радості чи тяжкої скорботи ти все одно подумки тягнешся до них, шукаєш очима їхні лагідні погляди, ніби дитина, яка загубилася в мотушці.

Та навіть за межею земного життя батьки не покидають нас по-як.

■ **Андрій сів на диван з пультом у руці. Час - полудень, він прокинувся пів години тому, поспідав, хотів ще відпочити після вчорашнього. Він учора зустрічався з друзями, була суто чоловіча тусовка. Спочатку більярд, потім посиденьки.**

- Ти серйозно? - присіла до нього дружина, складаючи рушник на колінах. - З найкращою подругою дружини?!

- Так, - байдаже відповів Андрій. - А що такого? Вони всі зраджують своїм дружинам.

Через кілька хвилин принесла чай та анапкин. Поставила на столик перед диваном і сіла поруч із ним, а потім і лягла до нього на плече.

- Тільки ти і я! Неповторні хвилини, правда? А ти мені жодного разу не зраджував?

Чоловік відсторонився від дружини, щоб подивитися їй в обличчя. - Як ж казав тобі сто разів! Віра пригорнулася до чоловіка сильніше.

- Просто серед твоїх друзів немає жодного, який би не зраджував своїй дружині чи дівчині. Напевно, вони діляться подробицями? Чи може смакують такі епізоди під час кожної зустрічі? При цьому посміюються з дружин.

- Віро, що ти таке кажеш?! - не вдоволено відсунувся від неї Андрій. - Думаєш, ми сидимо весь вечір і обговорюємо дружин і коханок? У нас є цікавіші розмови. Павло проговорився випадково, коли йому кілька разів надійшло повідомлення на телефон. Галя якраз і писала.

- Уяві! Марія йому настільки довіряє, що ніколи не напише і не подзвонить, якщо ви збираєтесь компанією. А ця... - скривилася Віра.

Судовий вердикт

з'явилася. Тоді лише подзвонила і сказала, що роботу втратить. Не може, мовляв, прибути до України.

Нехай, виважена Марія її не засуджувала, не до того було. Але тепер сваха геть роздратовувала її своїми словами:

- Ви ж знаєте, вашу Галю, хай з Богом спочиває, не любила. Самі розумієте, мій Остап - освічений красень, розумник. Та що там говорити, най, най, най був у всьому. До квартири привів вашу Галину. А вона ж розлучена, ще й з причепом. Я тоді лютувала і просила його не сходиться з нею. Але кохання перемогло. Він не послунав мене і таки одружився з вашою донькою. Нехай, я хоча й скрипіла зубами, але це був його вибір.

- До чого ви хилите? - не розуміла Марія. - Можливо вже досить погане згадувати про мою доню. Бо про покійників або хороше казати, або зовсім нічого. Принаймні так вважають у нашому селі.

- Отож-бо й воно, - скривилася Василівна, - що у вашому селі. Бо

Галя тоді з Ганею до нас, до міста, приперлися на все готове. Та нічого, я якось з цим змирилася.

- Чула, як ви змирилися, - не витримала Марія. - Щодня у вічі штрикали фразами, що вона злидня сільська, ображали не раз і доньку, і онучку.

- Це було давно. І не потрібно, як ви наголошуєте, бруд весь вносити з хати. Впевнена, якби мій синочок з вашою доцею не зійшовся, прекрасно жив би донині. Та менше з цим. Я сюди до вас з пропозицією приїхала. Ганя - не моя кров, а от Остапчик - копія мого Ореста. Тому до себе його хочу забрати, а Ганну собі залишай.

- Та як же можна їх розлучити? Вони ж рідні і дуже любляться між собою. Живуть дружно, прив'язані один до одного.

- А що ви можете в майбутньому дати своїм онукам? - підвищила тон сваха. - Та нічого путнього. Гляньте, у вас тут свиношник. І на чужини колись подалася, аби лишень

Коли батьків більше немає...

внїстю. Вони залишаються в нашій крові, у наших звичках, у нашій пам'яті. Їхні молитви, зітхання і благословення продовжують захищати нас невидимою стіною. Їхня любов, очищена вічністю, уже не знає меж ні часу, ні відстані.

І тому, коли важко, треба підвести очі до неба і щиро, з усією дитячою довірою сказати: "Мамо, тату, я вас люблю... Я пам'ятаю... Я вдячний... І я йду далі, несучи ваше світло у серці".

Бо любов не вмирає. Вона просто змінює форму, стаючи нашою таємною силою на кожному кроці земного шляху.

Ігумен Саватій СОБКО

А він - вірний

Так, у його компанії всі чоловіки зраджують своїм дружинам. Дехто, може, й прибріхує. Подивившись на Кирила, який вчився з Андрієм на одному факультеті, і дивується, як цей програміст взагалі одружився, ще й сина має. І ось він сидить у компанії друзів і розповідає, як познайомився з дівчиною в мережі.

Або Григорій - колега Андрія. Фанат роботи. Ніколи не може відмовити начальству, якщо треба вийти у вихідний або залишитися понаднормово, і не завжди йому це оплачують. І цей закруктив зі стажеркою з економічного відділу. Бачаться на її квартирі раз на тиждень. І так про кожного міг розповісти Андрій. Іноді розповідав дружині після таких зустрічей з друзями, але про Павла зазвичай не згадував. Найкращий його товариш був порядним сім'янином, одружився з шаленого кохання. За Марією бігав пів року. Потім рік вони зустрічалися, а потім майже три місяці він чекав на її згоду на пропозицію руки й серця.

- Я тобі так скажу, - знову обійняв дружину Андрій. - Я навіть не здивований. Марія й сама винна.

Андрію доводилося виправдовуватися за друзів, за себе. Він навіть подумки не зраджував Вірі. Андрій поїхав по дітей до теці у другій половині дня, забув телефон удома. Віра довго поглядала на нього, гортаючи стрічку у себе в телефоні. Але коли чоловікові прийшло з десяток повідомлень, вона не витримала. Схопила слухавку, розблокувала (вона знала пароль чоловіка) і перевірила все! Але нічого не знайшла, хіба підписку на групу любителів коргі. Вона не знала, що чоловік любить цю породу собак. Через кілька днів почала придивлятися до одягу чолові-

ка. Принохуватись. Перевіряти потай кишені, шукати схованки - нічого!

"Не буває так! Усі друзі безсовісні гуляки, а він - вірний!" - думала Віра, придивляючись до Андрія ввечері після роботи.

Настав той день року, найгірший, напевно, для Віри, коли чоловік приїхав і сказав, що вони з друзями знову збираються в улюбленому кафе відзначити день народження Степана.

- А потім? - намагаючись стримувати хвилювання, спитала Віра. - У вас ціла традиція: кафе, караоке - клуб. Торік ти потрапив додому о п'ятій ранку, а Кирило опівдні. Його дружина давноліла мені, шукала його.

- Не хвилюйся, - Андрій поцілував дружину в щічку, ми тільки чоловічою компанією.

- Я вже не вірю, що ви збираєтесь тільки з хлопцями! Як кажуть: скажи мені хтось твій друг, і я скажу, хто ти! - Але ж я не такий, - спокійніше сказав дружині Андрій. - Невже ти за стільки років цього не зрозуміла? - Своїм дружинам твої друзі кажуть те саме?

Суперечка тривала недовго, Андрій все одно зібрався й поїхав святкувати з друзями день народження. Вірі залишалося лише писати, дзвонити й перевіряти. Третя година ночі, він уже був дуже веселий, а потім узагалі...

...Він з'явився наступного дня після обіду. Відразу хотів усе пояснити, але Віра не хотіла слухати чоловіка. Виставила його разом із валізою!

- У мене сім телефон! Я заснув у таксі. Водійка й відвезла мене...

- Водійка?

- Так, а що такого? Коротше, я не знаю, як, але я опинився...

- Мені все одно!

Віра виставляла чоловіка з дому, а

невісточки не бачити. У мене гроші є, пенсія велика. Остатки матиме все необхідне і якнайкраще - гуртки, освіту. Подумайте добре кілька днів, бо я до суду вже позов підготувала, якщо добровільно не домовимося. І знайте, цю справу ви все одно програте. Маю, наразі, досвідченого адвоката.

Опісля спокій в Марії геть закінчився. У грудях часто пекло, а понівечена душа кричала. До сільради пішла. Згодом з колежанками радилася і з фермером - однокласником Галини, який після трагедії продуктами забезпечував. Усі щиро підтримували Марію і навіть за свідків зголосилися йти. Марія безкоштовним адвокатом озброїлася і почалися рутинні судові засідання.

Словом, на третьому слуханні, коли Євеліна Михайлівна почала емоційно кричати, що не бажає, аби її дорогий онук проживав у брудному селі і нюхав гної, дуже роздратовувала цим суддю. А ще він взяв до уваги прохання Ганнусі, з якою розмовляв психолог. Дівчинка благала, аби від неї не відбирали братика.

Марія, все добре обміркувавши, навіть прийняла нелегке рішення - погодилася на те, щоб сваха обох онуків забрала. Лишень аби діти були разом. Проте зверхня Михайлівна була невблаганною і категоричною.

- Та нізачо не візьму до себе цю байстрючку, - вирвалося за опалу в жінки. - Вибачте та зрозумійте, вона мені чужа, нерідна. Я ніяк з нею колись не могла знайти спільної мови. А тепер й поготів. Ганя підросла і мені зовсім не потрібна.

Тому суддя, врахувавши інтереси малолітніх та свідчення Маріїних одностельчан, виніс справедливий вердикт: "Діти мають проживати зі своєю бабусею - Марією Гнатівною". Позов Євеліни Михайлівни відхилили, не задовольнили. Брат і сестра залишаються разом...

У Марії якось відразу від серця відлягло. Навіть дихати стало легше. Вперше за кілька довгих місяців почала усміхатися. Її онуки будуть з нею, вони нероздільні. А сваха у будь-який момент може їх провідувати. Марія ж не проти...

Оксана ВОЛОШИНА

він не збирався йти. Він все ще намагався порозумітися. - Мамо, мамо! - прибіг старший син. - Тобі бабуса дзвонила, просила, щоб ти передзвонила. І якийсь дядько написав - він чекає тебе на місці, питає, чи ти сказала татові? А що треба відповісти? - Тобто ти чіплялася до моїх друзів, навіть намагалася заборонити спілкуватися з ними. А сама? - Андрію, почекай, - спробувала скопити його за руку Віра, але чоловік взяв валізу і пішов з дому. Віра розплакалася. А через кілька днів її зателефонувала свекруха. Віра з дітьми приїхала до неї а за нею біля воріт припаркувався ще один автомобіль. Це був релтор. Віра хотіла зробити чоловікові сюрприз. Вони давно мріяли про дачу, підшукували потрібну ділянку.

Андрій спочатку не хотів слухати дружину, але під маминим пильним поглядом, при дітях і при сторонньому чоловікові йому довелося й вислухати. За кілька хвилин поїхали оглядати ділянку. Андрій пояснив, де провів ту ніч.

- Та у відділку! Ця таксистка відвезла. Я ж не говорив нічого. Вранці прийшов до тям, довелося пояснювати. Я обіцяю! Ніколи більше...

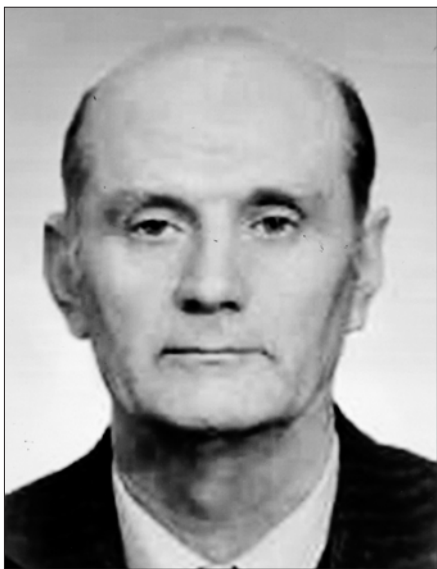
Обоє домовилися не приносити додому пліток і не розповідати один одному те, про що з ними діляться друзі і подруги. А бачитися з ними вони стали набагато рідше. Андрію й Вірі зараз є чим зайнятися удвох на вихідні й у відпустці. Роботи на дачі вистачить на кілька років уперед! Андрій планує зробити там ремонт, а Віра захопилася садівництвом...

Софія БЕРЕЗНЕВА

Доброволець армії нескорених

Петру Кекішу, члену ОУН і воякові УПА, у 2025-му виповнився б 101 рік

Мій побратим Петро Федорович Кекіш, дітяк ОУН і керівник групи радистів при воєнній окрузі "Лисоня" №3, народився у с. Соснів на Теробовлянщині 20 липня 1924 р. в українській родині. У селі працювали товариство "Просвіта", хорові, драматичні і танцювальні гуртки, "Союз українців". Важливу роль у вихованні молоді відіграла Греко-католицька церква - вертепи, колядки, гаївки, Різдвяні, Великодні, купальські й обрядові свята мали позитивний вплив на національну свідомість молоді. Дитинство Петра минуло біля затишної р. Стрипа, де було багато лугів, квітів і ягід.

Петро Кекіш, член ОУН і воякові УПА, у 2025-му виповнився б 101 рік

Після 1930-х рр. у селі діяла підпільна ОУН. До 1941 р. Петро закінчив п'ять класів народної школи. У 1941 р. в Бережанах відкрили гімназію з українською мовою навчання, Петро вступив до неї і до початку другої більшовицької окупації у 1944 р. закінчив сьомий клас. У червні 1941 р. у Львові було проголошено відновлення Української державності, і німецька влада вороже ставилася до українських патріотів-державників. Тому в гімназії, крім офіційних занять, відбувалися нелегальні вишко-

ли з ідеології, конспірації. Восени 1943 р. Петро вступив в ОУН під псевдонімом "Роман". Перед приходом фронту до Соснова Роман отримав від організаційного провідника наказ поїхати у с. Волощину на Бережанщину на курси радистів. Група радистів складалася із 12 гімназистів, їхнім інструктором був повстанець "Андрій". За місяць всю групу перевели в лісове господарство у с. Мелну на Рогатинщині, де курсанти вивчали радянську апаратуру. Для навчання і освоєння німецької радіоапаратури всю групу перевели на Львівщину у село Поляна, де було 50 курсантів, школа охоронялася відділами УПА. Після боїв під Бродами у липні 1944 р. радистів "Романа" і "Ореста" направили до командира Омеляна

Польового ("Остапа"), у підпорядкуванні якого були курені "Бондаренка", "Крука" і "Яструба". Війська О. Польового постійно вели бої з військами НКВС, ястребками і червоними партизанами, тому відділи постійно рейдували лісами, де легше було законспіруватися і частково перепочити. Після Різдвяних свят 1945 р. "Роман" і "Орест" отримали завдання пробиватися на північ до штабу в с. Антонівці. Їхній перехід супроводжували місцеві зв'язкові. 20 квітня 1945 р. зв'язковий на хуторі Рудня випадково здав радистів у ворожі руки спецгрупи НКВС, яка була одягнута у форму українських повстанців. "Романа", "Ореста" і зв'язкового кинули на воза і відправили у місто Рівне. "Роман" протягом трьох тижнів пройшов дуже складне слідство в НКВС Рівного, після чого його відправили у Лук'янівську тюрму Києва, де військовий трибунал засудив його за статтею 54-1 "а" і 54-11 УК УССР на 15 років каторжних робіт з конфіскацією майна і п'ять років позбавлення громадянських прав. У жовтні 1945 р. в товарних вагонах "Романа" повезли у Воркуту. Після пересильного пункту його направили на постійну роботу в табір шахти 9/10. Працю в Заполяр'ї, погане харчування, дистрофію, люті морози, зимові заметілі Петро Кекіш описав у першій своїй книзі спогадів "Поza межами правосуддя" (1992 р.). Я прибув у табір 9/10 у 1952 році. Працював на стволі шахти причеп-

щиком вагонів - робота важка і дуже небезпечна, а потім зустрів свого колегу по гімназії Богдана Когута, познайомився з Григорієм Друлем, який працював фельдшером в операційній, з Петром Кекішем. Вони допомогли мені влаштуватися фельдшером на будівництві військових казарм Воркути. Щоденно я водив колоною 120 політ'язнів, які доваляли вічну мерзлоту для фундаментів військових казарм. Хочу зазначити, що важка праця і суворі умови життя за багато років каторжанської праці об'єднали багатьох колишніх повстанців, які допомагали один одному. Авторитетами на шахті 9/10 були Петро Кекіш, який працював бригадиром, Степан

Олегчук Б. Богданський, П. Кекіш на поселенні шахти 9/10, Воркута, 1956 р.

кої держави, відновлення історичної пам'яті, національно-визвольної боротьби, відродження українських церков, патріотичної підготовки молоді. Дружина Петра, пані Євдокія, знала багато патріотичних пісень, була однією із засновників хору патріотичної пісні "Заграва". Петро Кекіш залишив у рукописах ще три книги, які видали його колеги: "По свіжих слідах минулого" (1993) - про школу радіозв'язку, "Далека північ - край приречених" (1998) - про відкриття на Воркуті вугільного басейну, будівництво вузькоколійної залізниці, страсти людей в Заполяр'ї, "Наше село Раковець" (1998). Одну зі своїх книг П.Кекіш починає молитвою: "Великий Боже, Творче і Владико безмежної вселенної. Мудрість Твоя недосяжна скудною моему розумові, а доброта і милість Твоя - безмежні... Ти знаєш, Владико, що я ніколи не жив на цьому світі нормальним людським життям. Тільки злидні і горе були постійними супутниками. Тіло моє беззастанно терпіло поневір'яння і злигодні. Візьми ще й душу мою і вчини з нею по волі своїй, тільки спаси народ мій. Дай йому волю, верни минулу славу і постав на рівні з іншими народами світу. Амінь". У 2015 р. у Літописі УПА, серії "Події і люди", вийшла книга про діяльність П. Кекіша у військовій окрузі "Лисоня" - "Спогади радиста", яку упорядкував Сергій Волянюк. У 1994 р. Петро Кекіш нагороджений ювілейною медаллю УГВР. На жаль, важка підпільна праця і більш як десятилітня каторга підірвали здоров'я мого побратима, і він відійшов у вічність 1 липня 1996 року.

Ігор ОЛЕЩУК, член юнацтва ОУН з 1946 р.

■ Спорт

Бойова нічия у Волочиську і перемога в Івано-Франківську

Тернопільська "Нива" під час тренувальних зборів 16 липня зіграла в результативну й видовищну нічию із волочиським "Агробізнесом", а 20 липня здобула перемогу над івано-франківським "Прикарпаттям".

Всередину у Волочиську на початку першого тайму футболісти "Ниви" заволоділи територіальною перевагою і вже на 3-й хвилині зуміли відкрити рахунок. Гравець на перегляді випередив захисників господарів, вийшов віч-на-віч із голкіпером і вразив ворота "Агробізнесу" - 0:1. На 18-й хвилині господарям вдалося зрівняти рахунок. Після удару Козака м'яч потрапив до Максим Войтіховського, який влучно пробив низом у дальній кут - 1:1. Поступово господарі не лише вирівняли поєдинок, а й заволоділи ігровою перевагою, однак далі забували волочиські футболісти. Загалом кінцівка першого тайму вийшла дуже результативною.

На 33-й хвилині після подачі з кутового та рикошету Іван Паламарчук першим опинився на добуванні та відправив м'яч у сітку - 1:2. А вже через 5 хвилин Валентин Напуда увірвався в штрафний майданчик і технічно перекинув голкіпера - 1:3.

На 39-й хвилині "Агробізнес" скоротив відставання в рахунку. Після подачі зі штрафного відзначився Андрій Зінь, який вколотив м'яча під поперечину - 2:3. А на останніх хвилинах першої половини поєдинку все той же Зінь, який пробивав з метрової відстані, міг зрівняти рахунок, але надійно зіграв воротар тернопільця.

У другому таймі гра тривала на зустрічних курсах, було багато жорсткої боротьби. На 62-й хвилині "Агробізнес" реалізував один із небагатьох гострих моментів. Сьомка і Козак розіграли кутовий, Богдан подав і Сидоренко влучно пробив головою - 3:3. Команди продовжували грати у відкритий футбол. Кінцівка поєдинку була за "Агробізнесом", але футболісти "Ниви" впевнено оборонялися, тож активні дії господарів на

останніх хвилинах не принесли їм успіху. "Агробізнес" (Волочиск) - "Нива" (Тернопіль) - 3:3 (2:3). Голи: М. Войтіховський (18), А. Зінь (39), Сидоренко (62). - Гравець на перегляді (3), І. Паламарчук (33), В. Напуда (37). "Нива" (склади команди). Перший тайм: Ілля Ольховий, Іван Паламарчук, ГНП (гравець на перегляді), Андрій Демиденко, Мілан Михальчук, ГНП, Сергій Давидов, Мар'ян Мисик, Денис Резепов, ГНП, Валентин Напуда. Заміна: Омелян Чубак, ГНП, ГНП, Максим Мудрий, Олександр Герега, Мар'ян Бац, Юрій Михайлів, Богдан-Оліан Вишинський, Максим Вадовський, Марко Кицун, Богдан Біздінський, Радіон Посевкін, Андрій Бей, Максим Пехинський, Галадей. У неділю "Нива" в Івано-Франківську провела черговий спаринг із місцевим "Прикарпаттям". Тернопільські футболісти, як і у матчі з "Агробізнесом", доволі швидко відкрили рахунок. Після навісу від гравця на перегляді Юрія Тлумака м'яч рикошетом від спини захисника по дузі опустився у дальню "девятку" - воріт господарів - 0:1. Більше команди у першому таймі м'ячів не забували.

Після перерви команди обмінялися голами: Француз чітко реалізував пенальті, а за хвилину Андрій Бей скористався помилкою господарів в обороні і встановив остаточний рахунок у поєдинку - 1:2. "Прикарпаття-Благо" (Івано-Франківськ) - "Нива" (Тернопіль) - 1:2 (0:1). Голи: Француз 76 (з пен.). - Гравець на перегляді (9), Андрій Бей (77). Нагадаємо результати всіх товариських матчів "Ниви" першого етапу зборів: "Верес" - "Нива" - 3:0, "Рух" - "Нива" - 1:2, "Пробій" - "Нива" - 2:1, "Оболонь" - "Нива" - 5:1, "Оболонь" - "Нива" - 0:1.

Тим часом, як розповів головний тренер тернопільської "Ниви" Юрій Вірт в інтерв'ю "Українському футболу", завдання виходу до Прем'єр-ліги немає: "Була розмова з керівництвом. Якщо питання у тому, чи поставили нам за мету підвищитися у класі, то ні. Такого завдання немає. Нині йде побудова майже абсолютно нової команди. Якщо порівняти теперішній склад з тим, що був у минулому сезоні, з моменту, як я очолив "Ниву", то її вже покинуло, здається, 15 гравців. В основному досвідчених. Зараз ставка робиться на молодь".

Також із фінансуванням у "Ниви" - все добре. Всі гравці, представники тренерського штабу й персонал клубу зарплату отримують вчасно. Є й преміальні. До речі, 20 липня свій контрольний поєдинок провела й "Самбір-Нива-2", яка перемогла з рахунок 3:1 "Буковину-2".

Перші матчі

20 липня відбулися перші поєдинки 1/2 фіналу Кубка Тернопільської області з футболу 2025 року.

16 липня у перенесеному матчі 1/4 фіналу ФК "Борщів" переміг "Агрон" (Великогаївська громада) - 2:0, але за підсумками двох поєдинків (у першому перемогли футболісти з Великих Гаїв - 3:0) продовжив кубкові виступи саме "Агрон", який за різницею забитих і пропущених м'ячів мав кращі показники - 3:2. Пропонуємо результати зіграних перших матчів 1/2 фіналу. "Агрон" (Великогаївська громада) - "Галич" (Збараж) - 2:0 (0:0). Голи: Олександр Понедельнік (66, 76). "Соکیل" (Велика Березовиця) - "Медобори" (Зелене) - 3:3 (3:1). Голи: Володимир Грабчак (5), Назарій Лазарів (22), Андрій Кульчицький (45+1). - Микола Кривдік (44, 69), Іван Городицький (86). Матчі-відповіді 1/2 фіналу відбудуться 27 липня. Нагадаємо, що діючим володарем Кубка Тернопільської області є команда "Агрон" (Великогаївська громада), яка у сезоні-2024 у вирішальному матчі здолала ФК "Борщів".

«Агрон» дізнався суперника у Кубку України

Чемпіон, володар Кубка і Суперкубка Тернопільської області 2024 року великогаївський "Агрон" дізнався суперника у Кубку України. Згідно з жеребкуванням, яке відбулося в Будинку футболу Української асоціації футболу в Києві, наші земляки на попередньому (кваліфікаційному) етапі гратимуть проти "Колоса" з Полонного (Хмельницька область).

Матч для "агронівців" буде виїзним і відбудеться 9 або 10 серпня (базові дати). Усі етапи турніру складаються з одного матчу. Жеребкування - сліпе, без поділу на сіяних та несіяних. Якщо команди виступають в одній лізі, то господарем буде команда, яка отримала непарний номер під час жеребкування. Якщо команди з різних ліг, то господарем буде команда із нижчої ліги. У разі нічийного рахунку після закінчення основного часу для визначення переможця одразу проводиться серія пенальті, без додаткового часу. Нагадаємо, що вперше в історії Кубку участь братимуть 68 команд

Всеукраїнський турнір з греко-римської боротьби

18-20 липня в Тернополі відбувся Всеукраїнський турнір з греко-римської боротьби серед борців до 20-ти років, присвячений пам'яті президента федерації греко-римської боротьби Тернопільської області Є.В. Ворна.

Як повідомила Федерація греко-римської боротьби м. Тернопіль, турнір був відбірковим до чемпіонату світу, який триватиме 17-24 серпня в Болгарії. Переможцями та призерами у різних вагових категоріях стали: - вагова категорія 55 кг: 1-е місце - Назарій Бабінський (Тернопільська обл./ШВСМ/КДЮСШ/студент ЗУНУ), 2-е - Богдан Різниченко (Полтавська обл.), 3-є - Савелій Наумов (Харківська обл.); - вагова категорія 60 кг: 1-е - Андрій Плошенко (Дніпровська обл.), Нікіта Квасецький (Тернопільська обл./КДЮСШ/студент ЗУНУ), Сергій Чорний (Дніпровська обл.); - вагова категорія 63 кг: Вадим Матрос (Полтавська обл.), Максим Чугуєв (Донець-

ка обл.), Євген Поковба (Закарпатська обл.), Артем Лиско (Харківська обл.); - вагова категорія 67 кг: Дмитро Дем'яновський (Запорізька обл.), Максим Скрипник (Київська обл.), Дмитро Чиж (Рівненська обл.); - вагова категорія 72 кг: Ілля Калінчук (Вінницька обл.), Микита Білоус (Харківська обл.), Костянтин Мінчук (Рівненська обл.), Святослав Лебедєв (Одеська обл.); - вагова категорія 77 кг: Петро Шафранський (Київ), Нікіта Жижко (Рівненська обл.), Богдан Левченко (Миколаївська обл.), Павло Пошутілов (Одеська обл.); - вагова категорія 82 кг: Єгор Легкий (Київ), Артем Андреев (Харківська обл.), Єгор Переута (Луганська обл.); - вагова категорія 87 кг: Дмитро Приходько (Київ), Артур Начовний (Сумська обл.), Григорій Іванов (Київська обл.); - вагова категорія 97 кг: Іван Лях (Закарпатська обл.), Тимофій Химиця (Сумська обл.), Дмитро Курилюк (Одеська обл.); - вагова категорія 130 кг: Іван Янковський (Одеська обл.), Ігор Козій (Київська обл.), Владислав Кіба (Рівненська обл.).

Команди з Тернопільщини братимуть участь в аматорських змаганнях

За повідомлення Асоціації аматорського футболу України, триває підготовка до старту змагань сезону 2025/2026.

Заявкою на 18 липня для участі у чемпіонаті України вже зголосилися 17 клубів, серед них дві команди з Тернопільщини - великогаївський "Агрон" та заліщицький "Дністер". Базова дата проведення матчів 1-го туру чемпіонату України - 16 серпня 2025 року. Нагадаємо, що у сезоні-2024/25 Тернопільщина в аматорському чемпіонаті України була представлена трьома командами - заліщицьким "Дністром", великогаївським "Агроном" та збаразьким "Галичем". Заліщицькі футболісти стали чемпіонами, вигравши у фіналі у київського "Атлета" - 3:1, великогаївчани вийшли з групи, однак поступилися за сумою двох матчів у 1/4 фіналу тому ж "Атлету" - 1:1, 0:3. А збаражчани посіли 9-те місце на груповій стадії. Натомість три колективи з Тернопільщини подали заявки на участь в аматорському Кубку України. Це - той же "Дністер", а також фіналіст обласного Кубка 2024 р. - ФК "Борщів" та учасник Вищої обласної ліги - збаразький "Галич". Базовими ігровими днями для проведення матчів попереднього етапу розіграшу Кубка є 27 серпня та 3 вересня 2025 року.

Діятиме центр ментального здоров'я

У КНП "Тернопільська міська комунальна лікарня швидкої допомоги" триває реалізація одного з ключових напрямків проєкту "Рух без бар'єрів" - облаштування Центру ментального здоров'я.

Цей простір стане місцем надання якісної психологічної та психіатричної допомоги, а також профілактики та промоції психічного здоров'я серед мешканців громади.

Наразі виконують роботи з облаштування вхідної групи поліклініки, де й буде розміщений Центр. Проєкт передбачає також встановлення сучасного обладнан-

ня, що забезпечить доступність і комфорт для всіх відвідувачів, зокрема маломобільних груп населення. Реалізація проєкту фінансується з місцевого бюджету та за підтримки партнерських коштів. Виконавчим партнером ініціативи є громадська організація "Безбар'єрність".

Усі аптеки області приєднуються до програми «Доступні ліки»

Жителі Тернопільщини зможуть отримувати безоплатні або частково компенсовані ліки у будь-якій аптеці області, а не лише у лікарнях, як було раніше.

Міністерство охорони здоров'я України прагне зробити доступ до життєво необхідних ліків максимально зручним

для кожного жителя. Завдяки обов'язковому приєднанню всіх аптек до програми реімбурсації, пацієнти отримують ліки без зайвих труднощів та зможуть звертатися у найближчу аптеку в будь-якому куточку області.

Крім того, з серпня 2025 року до переліку ліків додадуть нові препарати для лікування серцево-судинних захворювань, анемії у вагітних, гіпертензії, а з жовтня - онкології.

"Програма "Доступні ліки" постійно розвивається, розширюється перелік засобів, аби забезпечити мешканців Тернопільщини сучасними і ефективними препаратами", - інформують у Міністерстві охорони здоров'я України. Щоб скористатися програмою, жителям області потрібно звернутися до сімейного лікаря або профільного спеціаліста й отримати електронний рецепт.

Коли член сім'ї зник безвісти...

Непрацездатні члени сім'ї особи, зниклої безвісти за особливих обставин, мають право на призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника за нормами Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

років або старші цього віку, якщо вони стали особами з інвалідністю до досягнення 18 років;

3) чоловік (дружина), а в разі їх відсутності - один з батьків або брат чи сестра, дідусь чи бабуся померлого годувальника незалежно від віку і працездатності, якщо він (вона) не працюють і зайняті доглядом за дитиною (дітьми) померлого годувальника до досягнення нею (ними) 8 років.

Заяву про призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника та необхідні документи подаються до сервісного центру головного управління Пенсійного фонду України. Обов'язково до пакету документів необхідно додати витяг з Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Право на отримання пенсії у зв'язку з втратою годувальника виникає

через один місяць з дня внесення інформації про безвісне зникнення особи до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Пенсія призначається відповідно до положень Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", якщо він (вона) не працюють і зайняті доглядом за дитиною (дітьми) померлого годувальника до досягнення нею (ними) 8 років.

Виплата такої пенсії припиняється з першого числа місяця, наступного за місяцем внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань або до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, відмітки про встановлення місцезнаходження, місця поховання чи місцезнаходження останків особи, зниклої безвісти або зниклої безвісти за особливих обставин.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР

Отримати Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

- 1. Повне найменування суб'єкта господарювання: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАВОР"
- 2. Скорочене найменування суб'єкта господарювання: ТОВ "ФАВОР"
- 3. Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 30759962

4. Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання: 40020, Сумська область, Сумський район, м. Суми, проспект Перемоги, 18. тел. +38(067)545-18-84, E-mail: sekretar@favor.net.ua

5. Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика: 47302, Тернопільська область, Тернопільський район, м. Збараж, вул. Данила Галицького, 68

6. Мета отримання дозволу на викиди: Отримання дозволу на викиди до наведеного об'єкта, відповідно до ч. 7 ст. 11 ЗУ "Про охорону атмосферного повітря" та Інструкції, затверджені Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України від 27.06.2023 р. № 448, об'єкт належить до другої групи, тому заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходів щодо скорочення викидів не розробляються.

7. Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля, в якому визначено допустимість провадження планової діяльності, яка згідно з вимогами Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" підлягає оцінці впливу на довкілля:

Виробнича діяльність, яку здійснює ТОВ "ФАВОР", не підлягає оцінці впливу на довкілля та прямо не передбачає вимогами ч. 2 та ч. 3 ст. 3 ЗУ "Про ОВД" та постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 1121 від 30.09.2022) "Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля".

8. Загальний опис об'єкта (опис виробництва та технологічного устаткування):

ТОВ "ФАВОР" розташоване у східній частині м. Збараж Тернопільського району Тернопільській області.

Основним напрямком діяльності підприємства є виробництво сталевих бочок і подібних контейнерів та друкування іншої продукції. Для цього на території облаштовано лінію MetalCoat 470 (KBA), лінію з виготовлення харчової банки, лінію з виготовлення відра, дві пресувальні машини марки "Transfer System", піч - сушки марки "KG-45", друкарську машину марки "Primex-P452" (Fuji).

9. Відомості щодо видів та обсягів викидів:

Оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту - 2,561 т/рік; оксид вуглецю - 3,999 т/рік; вуглець діоксид - 1890,161 т/рік; азоту(1) оксид (N₂O) - 0,001 т/рік; метан - 0,010 т/рік, манган та його сполуки (у перерахунку на діоксид мангану) - 0,028 т/рік, міді оксид (у перерахунку на мідь) - 0,300 т/рік, Озон - 0,007 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) - 0,468 т/рік, водню хлорид (соляна кислота за молекулою HCl) - 0,027 т/рік, кремнію діоксид аморфний - 0,011 т/рік, ртуть та її сполуки (у перерахунку на ртуть) - 0,000001 т/рік.

10. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва:

Відповідно до Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України № 448 від 27.06.2023 р. заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва не розробляються.

11. Перелік заходів щодо скорочення викидів: Відповідно до Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України № 448 від 27.06.2023р. заходи щодо скорочення викидів не розробляються.

12. Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству: Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідають вимогам діючого законодавства України, зокрема наказом Мініприроди № 309 від 27.06.2008р., № 541 від 22.10.2008р., №260 від 01.07.2015р зі змінами та доповненнями.

13. Пропозиції та рекомендації просимо надсилати протягом 30 днів з дня опублікування до Тернопільської обласної військової адміністрації, 46021, м. Тернопіль, вул. Грушевського, 8, тел.: (0352) 25-95-93, електронна адреса: eco_ter@eco.te.gov.ua

astramia.com.ua
Медичний центр
Лікування алкоголізму та куріння
Психіатрія, неврологія, рефлексотерапія
Народна та нетрадиційна медицина
(0352) 51-50-00
м.Тернопіль, вул. Малишка.2
Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я

Новопетлицьківською загальноосвітньою школою І-ІІ ступенів на ім'я Мулик Анатолій Іванович.

П. диплом кваліфікованого робітника, серія K15, №046930, виданий 30.06.2015 р. Державним навчальним закладом "Буцацьке професійно-технічне училище" на ім'я Мулик Анатолій Іванович.

П. атестат про повну загальну середню освіту, серія ТЕ, №46792026, виданий 31.05.2014 р. Жизномирською загальноосвітньою школою І-ІІІ ступенів на ім'я Мулик Анатолій Іванович.

«Герої у наших серцях»

Під таким гаслом упродовж трьох місяців відбувалися творчі звіти закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти області.

Свої досягнення продемонстрували 16 закладів профтєхосвіти, 15 фахової передвищої та вищої освіти, в яких взяли участь понад дві з половиною тисячі учасників. За жанрами були представлені: понад 220 - хорових, вокальних та фольклорних, дуєтів, тріо, квартетів, 12 вокально-інструментальних, музичних гуртів і ансамблів народних інструментів, 26 народного, естрадного, сучасного танцю, 12 духових та народних інструментів, 150 драматичних театрів і гуртків, 7 театрів та студій моди.

Крім того, журі оцінило діяльність понад 50 бібліотек, музеїв, світлиць, виставок декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва. Керівники закладів освіти створили належні умови для підготовки та проведення на місцях конкурсних творчих звітів художніх колективів, виконавців, виставок робіт майстрів народної та технічної творчості, музеїв, світлиць і бібліотек закладів профтєхосвіти, фахової передвищої та вищої освіти, у центрі уваги яких була тема російсько-української війни, пошанування полеглих героїв та воїнів ЗСУ. А тому понад 220 з них відзначені Дипломом лауреата.

Серед них - народні колективи Чортківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу ім. В.Барвінсько-

чу майбутніх абітурієнтів зі 36 шкіл області. Це, звичайно, дасть свої плоди під час вступної кампанії.

Обласне журі, яке очолив член Національних спілок письменників, журналістів, краєзнавців України, літературознавець, голова Спілки слов'янських письменників України Володимир Барна (члени журі - хореограф, член НСЖУ, НСХУ, методист НМЦ ПТО у Тернопільській області Ігор Козловський, композитор, заслужений діяч мистецтв України Микола Шамлі, педагог, методистка Ради директорів закладів фахової передвищої освіти Тернопільщини Ірини Лещик, спеціалістка Департаменту культури і туризму ТОДА Христина Довгалою, краєзнавець, педагог, член НСЖУ, голова Заліщицького відділення ССПУ Михайло Сополиук, методист обласного центру народної творчості Олексій Лещиншин), відзначило належний рівень виконавської майстерності та сценічної культури художніх колективів і окремих виконавців, виставок робіт майстрів народної та технічної творчості, музеїв, світлиць і бібліотек закладів профтєхосвіти, фахової передвищої та вищої освіти, у центрі уваги яких була тема російсько-української війни, пошанування полеглих героїв та воїнів ЗСУ. А тому понад 220 з них відзначені Дипломом лауреата.

Серед них - народні колективи Чортківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу ім. В.Барвінсько-

го, Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів та природокористування України з Бережан, Кременецького медичного фахового коледжу ім.А. Річинського, Галицького фахового коледжу ім. В. Чорновола, Тернопільського і Гусятинського фахових коледжів ТНТУ ім.І. Пулюя, Тернопільського ВПУ ресторанного сервісу і торгівлі, Тернопільського центру профтєхосвіти, Тернопільського ВПУ сфери послуг та туризму, Заліщицького вищого професійного училища, Підгаєцького професійного аграрного ліцею, Лановецької філії професійного коледжу, Хоростківського професійного сільськогосподарського ліцею, Підволочиського професійного ліцею, Тернопільського ВПУ технологій та дизайну, Кременецького професійного ліцею, Почаївського ВПУ.

Загалом керівниками згаданих освітянських закладів та творчими працівниками проведена колосальна робота з учнями та студентами у своїх колективах, щоб творчі звіти під гаслом "Герої у наших серцях" мали значний виховний ефект серед молодого плеяди майбутніх будівників національно-патріотичної держави України.

СТЕПАН МАЦЕК,

секретар обласного журі, культуролог, фольклорист, член НСЖУ, методист НМЦ ПТО у Тернопільській області

На дозвіллі

Симвіоз різних механізмів

Запас ресурсів

Вибір речовини

Літній іній

Печиво

Літній іній

Нічна фіалка

Американський кар'єрист

Тропічна бульба

Болотна трава

Водяна німфа

Космічне агентство США

Живіця

Тропічне плодове дерево

Травя, що виростає після зноскоу

Музичний звук

Попередні нитки тканини

Найбільша ягода

Кохання

Невеличка хижка тварина

Дипломатичний ранг

Вулиця в США

Заключна частина твору

Гатунок цукерок

Ілюзія

Такі в Лондоні

Мова програмування

Гбрид коня та осла

Спідометр судна

Квіти

Рослина саван

Фільм

Одиниця прискорення

Місто в Англії

Автор роману «Набоб»

Континент

Вусата риба

Широке жіноче пальто

Садочий лежак

Високий землічний насип

Чин у козацьких військах

Людина подібна мавпа

Гбрид верблюда

Поема Шевченка

Роман Тютунника

Садочий лежак

Відповіді на сканворд

1 2 3 4 5 6 7 8

а

h

с

е

д

Справи приватні

ПРОДАЮ С/Г ТЕХНІКА

П. тракторні: обприскувачі 300; 400; 600 л; картоплесаджалку; картоплекопачку; сівалку; розкидач мінодобрив; роторну косарку; грабарку; КЗН; культиватор міжрядний; плуги дво- і трикорпусні; капустяну саджалку; фрез; дискову борону. Кінні: сівалку; косарку; копачку; плуг; грабарку; віялку. Тел.: (067) 288-71-29, (068) 032-53-61.

БУДМАТЕРІАЛИ

П. металочерепицю, профнастил, усі комплектуючі до дахів; водостіки, плівки, утеплювачі, сходи на горище. Гуртові ціни. Віззд, замір та проектування, безкоштовна доставка. Тел.: (067) 381-45-08, (097) 844-77-30.

П. паркани металеві: жалюзі паркан, ранчо паркан, горизонт паркан, шахетник, парапети, металеві капелюхи на стовпи. Ціни помірні. Розрахунок і доставка безкоштовні. Тел.: (067) 381-45-08, (097) 844-77-30.

П. металочерепицю, металопрофіль, водостічні системи, шахети та металеві паркани. Тел. (096) 132-84-04, Андрій.

КУПЛЮ

П. автомобілі: ГАЗ, ВАЗ, "Москвич", "Таврію", "Славути", іномарки, буси в будь-якому технічному стані. Можна без документів. Тел.: (098) 604-45-44, (066) 971-70-44.

РОБОТА

П. потрібен вантажник, різноробочий. Оплата від 150 грн./год. Можливе проживання на місці (Тернопіль). Тел. (096) 67-91-609.

РІЗНЕ

П. фарбуємо дахи, церкви, покриваємо куполи під золото. Свід. серія И, №085873 від 07.03.2012 р. Тел. (098) 048-42-83.

ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ

П. свідоцтво про базову загальну середню освіту, серія ТЕ, №44381763, видане 11.06.2013 р.

ШУКАЄТЕ КВАРТИРУ?

Будівельна компанія

Молла

050 20 47 663

В. Лучаківського, 6

Завершення навчального року у Тернопільському вищому професійному училищі сфери послуг та туризму ознаменувалося приємною подією - відзначенням найкращих і найактивніших учнів закладу. Серед нагород, якими вшанували здобутки молоді, - спеціальна приватна премія Skill star. Її отримали дві студентки, які продемонстрували високу фахову підготовку, наполегливість та віру в себе. Це - Олена Папура та Богдана Генсюр. Премія Skill star започаткована меценаткою Оксаною Сампарою - педагогинєю з українським корінням, яка нині проживає у США. Вона прагне підтримати талановиту та перспективну молодь в Україні, мотивуючи її до нових звершень.

Пахне літом моє село

(пісня)

Чорнобривцями, диво-м'ятою,
Матіолою зацвіло.
Мальви хиляться попід хатою.
Пахне літом моє село.

Приспів
Заколює рідна хата
Зачарує мамин спів
Я - щаслива, душа - багата.
Бо ще маю живих батьків.

Розкуйовджений сонцем досвіток,
Виганяє корів в череду.
Кроком впевненим і без поспіху
Свою долю за руку веду.
Приспів
І барвінкова в'ється стежечка
В хату батьківську, кличе рід.
І мережкою в росах стелиться
мій дарований Богом світ.
Галина НУХАРИШИН

Врятовані тварини

■ Спекотного дня, 14 липня, мешканець с.Великі Бірки чимчикував на рибалку. І раптом на мості, де протікає потічок, почув якийсь писк. Це було проникливе скавучання цуценят. Поряд лежав розірваний целофановий пакет, з якого, імовірно, знайшли шлях на волю перелякані чотирилапі тваринки. Собачки віком більше місяця, дуже милі і навіть породисті, мабуть, Кане-корсо.

Співчутливий Святослав Івашко відразу взяв малечу на руки і приніс додому. Вдячні створіння миттю накинuliся на їжу, яку, вочевидь, не бачили більше доби. У підлітка навіть сльози виступили, коли споглядав за знеможеними цуциками, обоє самки. Наразі хлопець прихистив собачок. Велика подяка юнаку за милосердний вчинок. Батьки Святослава можуть пишатися своїм сином. Вони прищепили йому найкращі риси характеру - людяність і милосердя. Виникає запитання: чи не про-

стіше було віддати песиків у собачий притулок і не чекати більше чотирьох тижнів, аби так жорстоко позбавляти їх життя?

Словом, не будьмо байдужими до беззахисних тварин. Адже доброта, яка конче необхідна в такий буремний час, і справді врятує світ. Як кажуть: "Добро роби скільки можеш, від того ніколи не занеможеш". Любі читачі, якщо хтось зголосить взяти до себе одне цуценя, телефонуйте до Святової бабусі Надії: (068) 026 69 53 і отримаєте потішного та вірного друга.

Оксана ВОЛОШИНА

«Тернопільщина у філателії» отримала золоту медаль

■ Йдеться про монографію тернопільських науковців - кандидата економічних наук Михайла Тимошика, доктора історичних наук, професора Миколи Москалюка, студентки факультету мистецтв ТНПУ Ольги Повстюк. Книга стала значним внеском у популяризацію української філателії.

На Національній філателістичній виставці з міжнародною участю Liberes 2025, що тривала з 19 по 22 червня у чеському місті Ліберець, монографія була представлена в літературному класі. Журі високо оцінило її наукову цінність і якість, присудивши 87 балів та найвищу нагороду - золоту медаль. Ще одну перемогу книга здобула на Міжнародній філателістичній виставці "Zgorzelec 25", яка відбулася 4-6 липня у польському місті Згожеlecь. У класі філателістич-

ної літератури монографія набрала 79 балів і отримала Велику позолочену медаль.

Ці досягнення підкреслюють високий рівень дослідження філателістичної історії Тернопільщини та сприяють популяризації української культури на міжнародній арені.

У книзі окреслено історію створення, введення в обіг та показу на у хронологічному порядку поштові марки, конверти, штемпелі спецпогашення, які стосуються історії нашого краю, його мину-

шини і сьогодення. Висвітлено творчу працю митців-художників, що працювали над цими художніми мініатюрами. На основі великої кількості ілюстративного матеріалу здійснено класифікацію, яка дає змогу орієнтуватися в різноманітті цих матеріалів як досвідченому колекціонеру, так і початківцю, а також її можуть використати студенти й науковці, які вивчають історію через філателію. Робота над цією монографією тривала майже рік, а її результатом стала справжня наукова ен-

циклопедія, яка поєднала історію, культуру та мистецтво Тернопільщини. Унікальна книга стала першим виданням, присвяченим регіональній філателістичній продукції.

Михайло Тимошик, Микола Москалюк та Ольга Повстюк у виданні презентували понад півсотні марок, півтори сотні конвертів і понад сотню рідкісних наддруків та штемпелів спецпогашень, що були в обігу на теренах краю.

"Ми спробували на 290 сторінках показати історію розвитку філателії на Тернопільщині зокрема та історію України через філателію загалом, - наголосив співавтор монографії, депутат Тернопільської обласної ради, просвітянин Михайло Тимошик. - Від часів Австро-Угорщини й донині. Найдавніший наддрук датований 1875 роком. Є конверти й марки, що видані за кордоном, перша марка незалежної України. Особливу увагу приділили філателії підпільної пошти України, що стала феноменом. Не оминули й робіт художників-творців штемпелів для здійснення спецпогашень, приурочених до знаменних дат".

Більшість матеріалу для колективної монографії авторам надали відомі філателісти Василь Дідух та Андрій Повстюк. Обоє переконані, що це видання є своєрідною дорожньою картою для всіх, хто цікавиться філателією Тернопільщини та колекціонує не тільки марки, а й фалери та краєзнавчі артефакти.

Галина ВАНДЕЛЯ

«Симфонія барв»

■ Під такою назвою у Кременці відкрилася персональна виставка живопису Ганни Білецької. Виставкова зала музею Юліуша Словацького сповнилася яскравими кольорами та оптимізмом.

Ганна Юріївна - художниця та педагог, яка свого часу обіймала посаду завідувачки кафедри образотворчого мистецтва у Кременецькому педагогічному інституті ім. Тараса Шевченка, виховала чималу плеяду талановитих митців. Проте, як і тисячі українських жінок, пані Ганна виїхала на роботу до Італії.

Попри важку працю на чужині, її оптимізм та прагнення до самовдосконалення допомогли їй максимально використати можливості, які пропонувала далека Італія. Вона знаходила час для відвідування

музеїв та картинних галерей, постійно збагачуючись новими знаннями та враженнями.

Ганна Білецька багато писала, демонструвала свої роботи, знайшла своїх поціновувачів, чимало її творів залишилося у приватних колекціях в Італії. Мисткиня суттєво збагатила свою палітру, привезла до Кременця яскраві, соковиті середземноморські барви. Її роботи випромінюють енергію зі стін, заряджаючи глядача оптимізмом. Споглядання полотен на "Симфонії барв" - це своєрідна арттерапія, яка дарує позитивні емоції, залишає на душі тепло і затишок.

Картини, вив'язані... гачком

■ У Тернопільському обласному краєзнавчому музеї відкрили виставку мисткині з Бережан Марини Футуренко. Вона презентувала унікальні роботи, створені технікою в'язання гачком.

"Відбулося відкриття персональної виставки "Мереживо - мистецтво гармонії". Дивовижний світ гачкових картин" Марини Футуренко. Авторка створює живописні сюжети з ниток, де кожен вузлик - як мазок пензля", - йдеться в повідомленні музейників.

Виставка стала особливою подією для мисткині, адже збіглася з її днем народження. У залі панувала тепла, родинна атмосфера, звучали вітальні слова та згадки про непросту долю авторки.

Кожна робота Марини Тадеївни - це глибока особиста історія, пережита серцем. Народжена на півночі, 25 років вона провела у засланні, навчалася в Казахстані, жила у Стрию, а нині мешкає в рідних Бережанах. Про непросте, репресоване дитинство мисткині розповідається у книзі "Репресоване дитинство", яку вона також представила під час події.

Магічне віконце

Моя мама приворожила мені чоловіка

якоюсь, через півроку після усіх цих подій, він прийшов з букетом троянд і запропонував одружитися. Я не тямилася від щастя, це була мрія усього мого життя. Невдовзі ми зіграли весілля. Та після цього усе змінилось, коханого, наче підмінили. Він почав мене ревнувати до всіх і до кожного, сам із собою говорить, таке враження, що він чує якісь голоси.

Якоюсь я розповіла про це його мамі, вона насторожилася, адже ніколи за ним такого не помічала. Тоді я поговорила зі своєю мамою, вона сильно розгнівалася, кричала: "Нащо нам в сім'ї якийсь шизофренік". А потім додала: "Нащо я його до тебе приворожувала, сама біду наклікала". Я оторопіла. Змусила маму ззнатися, що вона ходила до якоїсь бабки, і та приворожила до мене Ігоря.

Вже минув рік, як ми одружилися. Я зрозуміла, що просто ненавиджу свого чоловіка. Його ревності стають дедалі сильніши-

ми, він дозволяє собі піднімати на мене руку, обзивати всьляком, а коли мова заходить про розлучення, то кричить, щоб я не сміла навіть думати, бо він щось із собою зробить. Люба "Свободо", запитай у народних цілителів Завадівських, що мені робити, терпіти більше не можу, але і гріх на душу не хочу брати.

Євгенія, м. Шумськ - Доброго дня, Євгеніє. Те, що ваша мама зробила, - дуже великий гріх. Вам неодмінно потрібно поговорити з нею і переконати, щоб вона пішла до церкви, висповідалася та розкалася у скоєному. Також важливо, щоб ви знайшли людину, котра зніме по-

роби з вашого чоловіка, адже з такою людиною у вас життя не буде. Його галюцинації будуть сильнішими, він ревнуватиме вас до всіх.

Якщо нічого не робити, він буде схожим на "зомбі": з мутними очима, невиразним поглядом. Ваша мама, можливо, хотіла добра для вас, проте вона не Бог і не може ламати чужі долі. Десь у світі ходить його друга половинка, так само, як і ваша. Не гайте часу, звільніть його від цієї приворожки, відпустіть. У вас усіх є ще шанс захити нормальним щасливим життям, тільки для цього потрібні щира віра, ревна молитва і каяття.

РЕКЛАМА Р.С. Дорогі читачі "Свободи", якщо у вас є запитання, чи ви потребуєте поради або допомоги, пишіть до нас, і ми звертатимемося із вашими листами до бережанських цілителів, а відповіді публікуватимемо у газеті. Якщо ж ви особисто хочете поспілкуватися з Любою Іванівною чи Андрієм Завадівськими, телефонуйте: (097)554-63-18, (098)030-07-25.